

Sygn. akt: I C 537/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2013 r.

Sąd Rejonowy w Prudniku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Wanda Kamosińska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Barbara Kokot

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2013 r. w Prudniku

sprawy z powództwa **A. Z. (1)**

przeciwko **(...) S.A w W.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) SA w W. na rzecz powódki A. Z. (1) kwotę 23.290,29 (dwadzieścia trzy tysiące dwieście dziewięćdziesiąt, 29/100) złotych wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę poczynając od dnia 3 maja 2012r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3.572,00 (trzy tysiące pięćset siedemdziesiąt dwa, 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym 2.400,00 (dwa tysiące czterysta, 00/100) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 537/12

UZASADNIENIE

Powódka A. Z. (1) pozwem przeciwko pozwanemu (...) S.A. w W. wniosła o zasądzenie na jej rzecz kwoty 23.290,29 zł wraz z ustawowymi odsetkami poczynając od dnia 3 maja 2012 r., tytułem odszkodowania.

W uzasadnieniu swego żądania powódka podniosła, że w dniu 04.12.2009 r. powódka zawarła z radcą prawnym J. Z. umowę „o współpracy w zakresie windykacji”. Przedmiotem umowy było świadczenie usług w zakresie windykacji i obsługi należności, a konkretnie umowa dotyczyła prowadzenia sprawy przeciwko K. O. (1) o zwrot pożyczki zawartej pomiędzy tą osobą a powódką A. Z. (1). Radca prawny J. Z. skierował sprawę na drogę postępowania sądowego, w toku którego pozwany K. O. (1) przedstawił pismo, w którym powódka rzekomo potwierdziła zwrot kwoty 40.000 zł. W trakcie postępowania okazało się jednak, że podpis A. Z. (1) na przedstawionym przez pozwanego dokumencie nie został przez nią nakreślony. Okoliczność ta została w sposób nie budzący wątpliwości ustalona przez biegłą z zakresu badania pisma w opinii grafologicznej. Pozwany zatem nie kwestionował samego faktu zawarcia umowy pożyczki, lecz nieudolnie próbował dowieść okoliczność, iż dokonał zwrotu pieniędzy, co zostało przez powódkę skutecznie zakwestionowane w postępowaniu. Wskazany przebieg procesu niewątpliwie pozwalał na przyjęcie, iż jego wynik będzie korzystny dla powódki i Sąd w całości uwzględni jej roszczenia. W takiej sytuacji powódka również otrzymałaby zwrot poniesionych kosztów postępowania w całości. Finałem prowadzonego przez r.pr. J. Z. jako pełnomocnika A.

Z. (1)-procesu było umorzenie postępowania na skutek zawartej ugody, na rozprawie w dniu 25.08.2011 r. Na mocy zawartej ugody pozwany K. O. (1) zobowiązał się do zapłaty na rzecz powódki A. Z. (1) z tytułu roszczenia głównego, odsetek i kosztów procesu kwotę 74.000,00 zł, płatną w dwóch ratach- pierwsza rata w kwocie 65.000,00 zł w dniu podpisania ugody i druga rata w kwocie 9.000,00 zł płatna w terminie do 29.02.2012 r. z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności. Zawarta przez radcę prawnego J. Z. ugoda na kwotę 74.000,00 zł obejmowała wszelkie roszczenia powódki, w tym odsetki i koszty procesu. Ugoda została zawarta przez r.pr. J. Z. bez porozumienia i uzgodnienia jej warunków z powódką A. Z. (1). Brak zgody osoby przez siebie reprezentowanej na zawarcie ugody, stanowi, w ocenie powódki poważne naruszenie reguł należytej staranności profesjonalnego pełnomocnika, jakim jest radca prawny. Wskazać należy, iż okoliczności sprawy oraz przebieg i wyniki postępowania dowodowego pozwalały na przyjęcie, iż powództwo zostałoby uwzględnione w całości. W takiej sytuacji zawarcie ugody, na warunkach, w których w istocie strona zrzekła się znacznej części swoich roszczeń, spowodowało sytuację, w której A. Z. (1) poniosła szkodę, którą stanowi różnica pomiędzy kwotami, które uzyskałaby w wyniku uwzględnienia powództwa w całości, a ugodzoną kwotą. Różnica ta wynosi co najmniej 23.290,29 zł. Zdaniem powódki można przypuszczać z dużym prawdopodobieństwem, iż powódka wygrałaby proces w całości, zatem kwota przyjęta w ugodzie jest znacznie niższa niż łącznie byłoby zasądzone roszczenie wraz z należnościami ubocznymi i zwrotem kosztów postępowania. Powódka nie była obecna na rozprawie w dniu 25.08.2011 r., na której doszło do podpisania ugody- przebywała wówczas poza granicami kraju. O terminie rozprawy A. Z. (1) wiedziała, jednak została poinformowana przez r.pr. J. Z., że zapadnie po niej wyrok i nie musi być obecna. Nigdy wcześniej nie uzgadniała ze swoim pełnomocnikiem ewentualnych ustępstw, czy zakresu ugody. Ponadto o treści ugody A. Z. (1) dowiedziała się po fakcie, w e-mailu otrzymanym od pełnomocnika. W odpowiedzi wyraziła swoją dezaprobatę co do warunków zawartej ugody. Powódka ponadto złożyła we własnym imieniu wnioski o doręczenie odpisu postanowienia o umorzeniu postępowania wraz z uzasadnieniem. Odpis postanowienia został doręczony r.pr. J. Z., który nie poinformował powódki o fakcie doręczenia tego postanowienia, w związku z czym orzeczenie to uprawomocniło się, wskutek nie wniesienia zażalenia. Powódka dochodzi łącznie kwoty 23.290,29 zł, która to kwota została obliczona następująco:

- 59.071,95 zł jako należność główna wynikająca z umowy pożyczki (uwzględniając zwróconą w dniu 15.09.2009 r. kwotę 4.000 zł)

- 290,15 zł równowartość 60£

- 6.307,19 zł jako odsetki od pożyczki, zgodnie z umówioną stopą odsetek w wysokości 10%

za okres 07.01.2008 r. -30.06.2008 r.

- 25.770 zł jako odsetki ustawowe w opóźnieniu zwrotu pożyczki (odsetki liczone: od kwoty 59.071,95 zł za okres 01.07.2008 r.-25.08.2011 r. (dzień podpisania ugody) wynoszą 23.789,80 zł, od kwoty 6.307,19 zł od dnia wniesienia pozwu, tj. od 09.02.2010 r. do 25.08.2011 r. wynoszą 1262,50 zł, od kwoty 290,15 zł za okres 01.07.2008 r. -25.08.2011 r. wynoszą 116,90 zł, od kwoty 4.000 zł za okres 01.07.2008 r.-15.09.2009 r. wynoszą 600,80 zł)

- 5.851,00 zł koszty procesu poniesione przez A. Z. (1) (3.600,00 zł koszty zastępstwa procesowego, 951,00zł opłata od pozwu, 1.000,00 zł koszty opinii biegłego, 100,00 zł opłata od zabezpieczenia, 200,00 zł od wniosku o wpis do księgi wieczystej).

Powódka zwróciła uwagę, że łącznie zasądzone świadczenie razem z odsetkami i kosztami sądowymi mogłoby stanowić kwotę 97.290,29 zł. Uzyskana w drodze ugody kwota łączna 74.000,00 zł jest znacznie mniejsza niż kwota, którą powódka uzyskałaby w drodze rozstrzygnięcia Sądu.

Zawierając ugodę r.pr. J. Z. nie zachował, w ocenie powódki, należytej staranności, narażając A. Z. (1) na szkodę. Niezachowanie należytej staranności przejawiało się przede wszystkim w nie uzgodnieniu ze swoją mocodawczynią warunków ugody i zawarcie jej z oczywistym uszczerbkiem dla osoby reprezentowanej. Rezygnacja z prawie 1/4 wartości kwoty należnej w prowadzonym postępowaniu stanowi jaskrawe pokrzywdzenie interesów powódki A. Z. (1). Z uwagi na regulacje przepisu art. 91 k.p.c. ugoda podpisana przez r.pr. J. Z. w imieniu powódki jest ważna. Powódka

podniosła, że radca prawny J. Z. jest, odpowiedzialny za nienależyte wykonanie przyjętego na siebie zobowiązania i powstała w rezultacie szkoda. Powódka zwróciła uwagę, że świadczenie usług prawnych ma w istocie charakter starannego działania, a nie rezultatu. Miernik tej staranności wynika z profesjonalnego charakteru prowadzonej przez radcę prawnego działalności.

Staranność zawodowa profesjonalnego prawnika nie ma być wyższa niż przeciętna, ale inna - zawodowa. W tym wypadku nie porównujemy staranności adwokata czy radcy prawnego do staranności kogokolwiek, ale odpowiadamy na pytanie: jak powinien zachować się adwokat lub radca prawny. Powódka wskazała, że wyroku z 16 czerwca 2010 r. Sąd Najwyższy przedstawił model staranności profesjonalnego prawnika. Ma się on przejawiać poprzez dbałość o prowadzenie sprawy, korzystanie z wszystkich dopuszczalnych prawem środków, w celu zapewnienia mocodawcy uzyskania przez niego korzystnego rozstrzygnięcia, znajomość prawa i aktualnej jego wykładni, w tym podejmowania czynności procesowych o charakterze ostrożnościowym, uwzględniających rozbieżności w doktrynie i orzecznictwie. Do należytej staranności adwokata zaliczył sąd także informowanie mocodawcy o podejmowanych czynnościach i skutkach prawnych.

Zdaniem powódki należytej staranności przy zawieraniu ugody przez r.pr. J. Z. zabrakło. Nie uzgodnił on bowiem ze swoją mocodawczynią warunków zawieranej ugody, nie uzyskał jej zgody do zawarcia ugody, na takich warunkach.

A. Z. (1) udzieliła r.pr. J. Z. pełnomocnictwa procesowego, którego zakres określa art. 91 k.p.c. regulujący wprost, iż pełnomocnictwo to obejmuje również zawarcie ugody. Właśnie z tej przyczyny A. Z. (1) nie kwestionowała ważności ugody, nie zarzucała również przekroczenia umocowania r.pr. J. Z.. A. Z. (1) zarzuca swojemu pełnomocnikowi nie poinformowanie jej o tym, że zawarta zostanie ugoda, nie skonsultował z nią warunków ustępstw, które w imieniu swojej klientki poczynił. Świadczy to o działaniu niezgodnym z interesem mocodawcy, w szczególności, gdy postępowanie dowodowe prowadziło do wniosków, iż powództwo będzie uwzględnione w całości. Biorąc pod uwagę całokształt okoliczności sprawy, można z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością założyć, iż powódka A. Z. (1) wygrałaby proces przeciwko K. O. (1) w całości. Pozwany w tej sprawie nie kwestionował bowiem faktu zawarcia pożyczki na podawaną przez powódkę kwotę. Próbował- bezskutecznie, przedkładając podrobiony dokument- wykazać, że pożyczkę zwrócił. Zatem w sytuacji bezspornego istnienia zobowiązania i braku dowodów na jego wykonanie przez pozwanego - wyrok zasądzający roszczenie A. Z. (1) był wysoce prawdopodobny.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa. Pozwany przyznał, że radca prawny J. Z. reprezentujący A. Z. (1) w procesie sądowym przeciwko K. O. (1) przed Sądem Rejonowym w Prudniku był ubezpieczony w pozwanym zakładzie od odpowiedzialności cywilnej radców prawnych na mocy umowy ubezpieczenia zawartej na okres od dnia 1.01.2011 r. do dnia 31.12.2011 r. przez Krajową Radę Radców Prawnych, potwierdzoną polisą nr (...) nr (...) (...). Pozwany podniósł, że przeprowadził postępowanie likwidacyjne szkody pod numerem PL (...) szczegółowo analizując stan faktyczny i prawny sprawy i odmówił powódce wypłaty odszkodowania, uznając, że jej roszczenie jest niezasadne. Pozwany zwrócił uwagę, że ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej radców prawnych na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11.12.2003r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej radców prawnych (Dz. U. z 2003r. nr 217, poz. 2135 objęte są szkody powstałe w wyniku działania lub zaniechania ubezpieczonego powstałe w czasie trwania ochrony ubezpieczeniowej podczas świadczenia pomocy prawnej, w tym także podczas występowania przez sądami i urzędami(§ 2 ust. 1 wyżej cyt. rozporządzenia w zw. z art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy o radcach prawnych). Wskazane wyżej przepisy nie ustaliły szczególnego reżimu odpowiedzialności radcy prawnego, a zatem szkody wyrządzone przez niego w związku z wykonywaniem zawodu rozpatruje się w oparciu o przepis art. 471 k.c. W tej sytuacji muszą być wykazane wszystkie przesłanki odpowiedzialności: nienależyte wykonanie zobowiązania tj. zachowanie które doprowadziło do powstania szkody, fakt powstania szkody jej wysokość oraz związek przyczynowy pomiędzy powstałą szkodą a nienależytym wykonaniem obowiązków radcy prawnego. Ciężar udowodnienia tych przesłanek ciąży na osobie żądającej naprawienia szkody. Świadczenie usług prawnych ma charakter starannego działania, nie zaś rezultatu. Umowa z radcą prawnym jako zobowiązanie starannego działania nie ma obowiązku osiągnięcia wybranego celu, jest on zobowiązany do działania zgodnie z przepisami prawa. Radca prawny nie jest odpowiedzialny za niekorzystny wynik postępowania sądowego. W niniejszej sprawie ani na etapie postępowania likwidacyjnego ani w pozwie powódka nie wykazała błędu radcy

prawnego. Radca prawny działał w oparciu o pełnomocnictwo procesowe, a zgodnie z przepisem art. 91 k.p.c. pełnomocnictwo obejmuje z mocy samego prawa umocowanie do wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych, wszelkich czynności dotyczących zabezpieczenia i egzekucji, udzielenia dalszego pełnomocnictwa, do zawarcia ugody, zrzeczenia się roszczenia albo uznania powództwa. Sąd Rejonowy w Prudniku w uzasadnieniu postanowienia o umorzeniu postępowania podał, że poprzez ugodę strony czynią sobie wzajemne ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego w celu uchylenia niepewności co do roszczeń z niego wynikających lub zapewnienie wykonania, a ponadto stwierdził, że ugodzona kwota mieści się w granicach określonych w art. 917 k.c. i nie jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego ani przepisami prawa. Powódka jeżeli nie chciała umocować radcy prawnego do zawarcia ugody mogła to wskazać w treści pełnomocnictwa, które nie zawiera takiego ograniczenia. Radca prawny J. Z. konsultował z rodzicami powódki zawarcie ugody, jak i wcześniej inne kwestie związane z prowadzoną sprawą sądową. Przed podpisaniem ugody jej rodzice telefonowali do powódki i po wspólnych naradach zapadła decyzja o jej podpisaniu. W ocenie pozwanego pełnomocnik powódki należycie wykonywał swoje obowiązki, prawidłowo sporządzał pisma procesowe i uczestniczył w rozprawach. W dniu zawarcia ugody powiadomił powódkę o jej treści e-mailowo. Pozwany zwrócił uwagę, że była szansa na anulowanie ugody pod warunkiem zwrotu uzyskanej od pozwanego K. O. (1) kwoty, na co powódka nie wyraziła zgody. Powódka mogła też zaskarżyć postanowienie o umorzeniu postępowania przez pełnomocnika lub osobiście. Nadto w ocenie pozwanego zawarta ugoda była dla powódki korzystna, ponieważ w dniu jej podpisania otrzymała od pozwanego kwotę 65.000,00 zł tytułem pierwszej raty. Zdaniem pozwanego nawet gdyby przyjąć, że wyrok uwzględniałby powództwo to jest bardzo wątpliwe czy powódka odzyskałaby choć część kwoty stanowiącej wartość przedmiotu sporu. Pozwany nie miał zatrudnienia i trudno było ustalić jego miejsce zamieszkania. Twierdzenie pozwu, że jest on współwłaścicielem 2/3 lokalu położonego we W. i nie było obawy co do braku możliwości egzekucji należności jest gołosłowne gdyż w ocenie pozwanego po pierwsze nie wiadomo jakiej wartości rynkowej jest lokal jaką kwotę uzyskaliby się z jego sprzedaży w postępowaniu egzekucyjnym i ile trwałoby takie postępowanie i czy faktycznie ma on prawa do tego lokalu (nie zostało to wykazane). Jeżeli nawet prowadzona byłaby egzekucja z nieruchomości to na podstawie podobnych spraw można przyjąć, że trwałaby na pewno parę lat. W związku z zawartą ugodą powódka otrzymała pieniądze w wyżej wymienionej kwocie w dniu jej podpisania, co było bardzo korzystnym rozwiązaniem.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 stycznia 2008r A. Z. (1) zawarła z K. O. (1) umowę pożyczki, w ramach której pożyczyla K. O. (1) kwotę 63.071,95 zł, pożyczkobiorca zobowiązał się do zwrotu kwoty stanowiącej przedmiot umowy do końca czerwca 2008 r. wraz z odsetkami umownymi w wysokości 10 %, zobowiązał się również do zwrotu 60 £. W dniu 15 września 2009 r. K. O. (1), za pośrednictwem matki zwrócił powódce kwotę 4.000,00 zł. Pomimo skierowanego przez powódkę, w dniu 14 grudnia 2009 r., wezwania do zapłaty pożyczkobiorca nie zwrócił kwoty stanowiącej przedmiot pożyczki.

(dowód: umowa pożyczki k- 5 akt I C 49/10upr,

zeznania św. E. S. k- 129/2,

wezwanie do zapłaty k- 7 akt I C 49/10upr)

W dniu 4 grudnia 2009 r. powódka zawarła z radcą prawnym J. Z. umowę o współpracy w zakresie windykacji – zwrotu pożyczki wynikającej z umowy pożyczki zawartej przez powódkę z K. O. (1). Radca prawny J. Z., któremu A. Z. (1) udzieliła pełnomocnictwa procesowego, skierował sprawę na drogę postępowania sądowego. Pozwem wniesionym w dniu 16 sierpnia 2012 r. A. Z. (1) domagała się zasądzenia od pozwanego K. O. (1) kwoty 63.362,10 zł wraz z odsetkami w wysokości 10% od kwoty 63.071,95 zł liczonymi od dnia 7 stycznia 2008 r. do dnia 30 czerwca 2008 r. w kwocie 6.9379,15 zł oraz odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 1 lipca 2008r. do dnia zapłaty od kwoty 69.379,15 zł wraz z kosztami procesu i kosztami zastępstwa procesowego.

(okoliczność bezsporna)

W toku postępowania K. O. (1) przedstawił pismo, w którym powódka rzekomo potwierdziła zwrot kwoty 40.000 zł. W trakcie postępowania okazało się, iż podpis A. Z. (1) na przedstawionym przez pozwanego dokumencie nie został przez nią nakreślony. Okoliczność ta została wykazana przez biegłą sądową z zakresu badania pisma w opinii grafologicznej. Pozwany przyznał, że zawarł z A. Z. (1) umowę pożyczki jednak na kwotę 42.000,00 zł, którą zwrócił powódce. K. O. (1) nie zgadzał się z treścią opinii biegłej sądowej z zakresu grafologii, złożył wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki pisma na okoliczność czy treść umowy pożyczki została sporządzona przed złożeniem podpisów. Sąd uwzględnił wniosek dowodowy K. O. (1), dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki pisma celem na okoliczność czy treść umowy pożyczki została sporządzona przed złożeniem podpisów, zobowiązując jednocześnie K. O. (1) do uiszczenia, w terminie 7 dni, zaliczki na wynagrodzenie biegłego pod rygorem pominięcia dowodu.

K. O. (1) był w tym czasie współwłaścicielem w udziale wynoszącym 2/3, lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy Wrocław - Krzyki prowadził księgę wieczystą nr (...). Postanowieniem z dnia 18 marca 2011 r. zabezpieczył powództwo A. Z. (1) o zapłatę przez obciążenie udziału pozwanego K. O. (1) wynoszącego 2/3 w opisanej wyżej nieruchomości.

(dowód : protokół rozprawy k- 150 akt I C upr, 49/10

odpis z księgi wieczystej k- 104-109 akt I Cupr 49/10,

postanowienie z dnia 18 marca 2011 r. k- 112 akt I Cupr

49/10)

K. O. (1) nie uiszczył zaliczki na wynagrodzenie biegłego. Na rozprawie w dniu 25 sierpnia 2009 r., na której miał zapaść wyrok (taką informację otrzymała powódka od pełnomocnika r.pr. J. Z.), pod nieobecność powódki A. Z. (1), zawarta została ugoda, której warunki nie zostały uzgodnione z powódką. Na mocy zawartej ugody pozwany K. O. (1) zobowiązał się do zapłaty na rzecz powódki A. Z. (1) z tytułu roszczenia głównego, odsetek i kosztów procesu kwotę 74.000,00 zł, płatną w dwóch ratach- pierwsza rata w kwocie 65.000,00 zł w dniu podpisania ugody i druga rata w kwocie 9.000,00 zł płatna w terminie do 29.02.2012 r. z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności. Zawarta przez radcę prawnego J. Z. ugoda na kwotę 74.000,00 zł obejmowała wszelkie roszczenia powódki, w tym odsetki i koszty procesu. Wobec zawarcia ugody Sąd umorzył postępowanie w sprawie.

(dowód: zeznania św. E. Z. k- 107/2-108,

zeznania św. A. Z. (2) k- 108,

zeznania św. E. S. k-129-130,

zeznania powódki A. Z. (1) k- 130-131,

zeznania św. J. Z. k- 129-130,

protokół z dnia 25.08.2011r. k- 161 akt I C upr 49/10,

postanowienie o umorzeniu postępowania z dnia 25.08.2011

k- 162 akt I C upr 49/10)

O treści zawartej ugody A. Z. (1) dowiedziała się po fakcie, w e-mailu otrzymanym od pełnomocnika. W odpowiedzi wyraziła swoją dezaprobatę co do warunków zawartej ugody. Powódka ponadto złożyła we własnym imieniu wniosek o doręczenie odpisu postanowienia o umorzeniu postępowania wraz z uzasadnieniem. Odpis postanowienia został

doręczony r.pr. J. Z., który nie poinformował powódki o fakcie doręczenia tego postanowienia, w związku z czym orzeczenie to uprawomocniło się, wskutek nie wniesienia zażalenia.

(dowód: wniosek powódki o doręczenie odpisu postanowienia wraz z

uzasadnieniem k- 164,

zeznania A. Z. (1) k- 130-131)

Radca prawny J. Z. reprezentujący A. Z. (1) w sprawie o zapłatę przeciwko K. O. (1) przed Sądem Rejonowym w Prudniku, był ubezpieczony w pozwanym zakładzie od odpowiedzialności cywilnej radców prawnych na mocy umowy ubezpieczenia zawartej na okres od dnia 1.01.2011 r. do dnia 31.12.2011 r. przez Krajową Radę Radców Prawnych, potwierdzoną polisą nr (...) nr (...) (...). Pozwany przeprowadził postępowanie likwidacyjne szkody pod numerem PL (...) i ostatecznie odmówił powódce wypłaty odszkodowania, uznając, że jej roszczenie jest niezasadne.

W toku postępowania w sprawie sygn.akt I Cupr 49/10 powódka poniosła koszty postępowania w wysokości 5.851,00 zł (3.600,00 zł kosztów zastępstwa procesowego, 951,00 zł - opłata od pozwu, 1.000,00 zł kosztów opinii biegłego, 100,00 zł - opłata od zabezpieczenia, 200,00 zł – opłata od wniosku o wpis do księgi wieczystej.

(okoliczności bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o dowody z dokumentów w postaci umowy pożyczki, pozwu o zapłatę w sprawie I Cupr 49/10, protokołów rozpraw z dnia 21.10.2010r., 20.01.2011 r., 12.06.2011 r., 26.08.2011 r. w sprawie I Cupr 49/10, opinii biegłego sądowego w sprawie I C upr 49/10, wniosku o doręczenie odpisu postanowienia wraz z uzasadnieniem, akt szkodowych nr PL (...), jak również w oparciu o zeznania świadków: E. Z., A. Z. (2), E. S., J. Z. oraz zeznania powódki A. Z. (1), którym Sąd dał wiarę, gdyż wzajemnie się uzupełniały, znalazły oparcie w dowodach z dokumentów.

Powódka domagała się zasądzenia od pozwanego (...) S.A. w W. na jej rzecz kwoty 23.290,29 zł wraz z ustawowymi odsetkami poczynając od dnia 3 maja 2012 r., tytułem odszkodowania gdyż, w ocenie powódki, r.pr. J. Z. (który był ubezpieczony w pozwanym zakładzie od odpowiedzialności cywilnej radców prawnych na mocy umowy ubezpieczenia zawartej na okres od dnia 1.01.2011 r. do dnia 31.12.2011 r. przez Krajową Radę radców Prawnych) reprezentujący A. Z. (1) w sprawie przeciwko K. O. (1) o zapłatę, zawierając ugodę, której warunków nie uzgodnił z powódką, nie zachował należytej staranności, narażając A. Z. (1) na szkodę. Pozwany wnosił natomiast o oddalenie powództwa podnosząc, że radca prawny nie jest odpowiedzialny za niekorzystny wynik postępowania sądowego. Zdaniem pozwanego w niniejszej sprawie ani też na etapie postępowania likwidacyjnego powódka nie wykazała błędu radcy prawnego. Pozwany zwracał uwagę, że radca prawny działał w oparciu o pełnomocnictwo procesowe, a zgodnie z przepisem art. 91 k.p.c. pełnomocnictwo obejmuje z mocy samego prawa umocowanie do wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych, wszelkich czynności dotyczących zabezpieczenia i egzekucji, udzielenia dalszego pełnomocnictwa, do zawarcia ugody, zrzeczenia się roszczenia albo uznania powództwa. Ponadto zdaniem pozwanego pełnomocnik powódki należycie wykonywał swoje obowiązki, prawidłowo sporządzał pisma procesowe i uczestniczył w rozprawach, w dniu zawarcia ugody powiadomił powódkę o jej treści e-mailowo. Pozwany zwrócił uwagę, że była szansa na anulowanie ugody pod warunkiem zwrotu uzyskanej od pozwanego K. O. (1) kwoty ,na co powódka nie wyraziła zgody. Powódka mogła też zaskarżyć postanowienie o umorzeniu postępowania przez pełnomocnika lub osobiście. Nadto w ocenie pozwanego zawarta ugoda była dla powódki korzystna, ponieważ w dniu jej podpisania otrzymała od pozwanego kwotę 65.000,00zł tytułem pierwszej raty. Zdaniem pozwanego nawet gdyby przyjąć, że wyrok uwzględniałby powództwo to jest bardzo wątpliwe czy powódka odzyskałaby choć część kwoty stanowiącej wartość przedmiotu sporu, pozwany nie miał zatrudnienia i trudno było ustalić jego miejsce zamieszkania.

W ocenie Sądu ze stanowiskiem pozwanego zgodzić się nie można.

Przede wszystkim zwrócić należy uwagę, że w sprawie poza sporem pozostawał fakt zawarcia przez powódkę i K. O. (1) umowy pożyczki. Bezspornym było również, że powódka w dniu 04.12.2009 r. zawarła z radcą prawnym J. Z. umowę „o współpracy w zakresie windykacji”, której przedmiotem było świadczenie usług w zakresie windykacji i obsługi należności, a konkretnie umowa dotyczyła prowadzenia sprawy przeciwko K. O. (1) o zwrot pożyczki zawartej pomiędzy tą osobą a powódką A. Z. (1). Poza sporem pozostawało również, że radca prawny J. Z. reprezentujący A. Z. (1) w sprawie o zapłatę przeciwko K. O. (1) przed Sądem Rejonowym w Prudniku, był ubezpieczony w pozwanym zakładzie od odpowiedzialności cywilnej radców prawnych na mocy umowy ubezpieczenia zawartej na okres od dnia 1.01.2011 r. do dnia 31.12.2011 r. przez Krajową Radę Radców Prawnych, potwierdzoną polisą nr (...) nr (...) (...). Spór w przedmiotowej sprawie sprowadzał się w istocie do oceny czy w sprawie o zapłatę, prowadzonej pod sygn. I Cupr 49/10, reprezentujący A. Z. (1) – r.pr. J. Z. należycie wywiązał się z przyjętego zobowiązania, czy Jego zachowanie doprowadziło do powstania szkody oraz istnienia związku przyczynowego pomiędzy szkodą a nienależytym wykonaniem obowiązków radcy prawnego.

Oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w pierwszej kolejności, stwierdzić należy, że pomiędzy powódką A. Z. (1) a r.pr. J. Z. - ubezpieczonym w pozwanym zakładzie od odpowiedzialności cywilnej radców prawnych, powstał stosunek zobowiązaniowy z tytułu ustanowienia Go pełnomocnikiem powódki w sprawie sygn.akt I Cupr 49/10 przeciwko K. O. (1) o zapłatę, który obligował r.pr. J. Z. do zachowania należytej staranności w myśl art. 472 kc. Zgodnie natomiast z art. 471 kc dłużnik zobowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Stosunek pełnomocnictwa (vide art. 734 kc) pomiędzy radcą prawnym a A. Z. (3) został nawiązany na podstawie udzielonego radcy prawnemu pełnomocnictwa do reprezentowania powódki w sprawie I Cupr 49/10 a działania radcy w tej sprawie winny być oceniane przez pryzmat zachowania należytej staranności w czynnościach podejmowanych w imieniu powódki. Na gruncie kodeksu cywilnego należyta staranność to staranność ogólnie wymagana w stosunkach danego rodzaju (art. 355 kc) czyli taka, jakiej mamy prawo oczekiwać, jakiej powinniśmy się spodziewać i na jaką mamy prawo liczyć. Należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, którą określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności (art. 355 § 2 kc) nie oznacza staranności wyjątkowej, podwyższonej, lecz staranności innego rodzaju, dostosowanej zarówno do działającej osoby, przedmiotu, którego działanie dotyczy i okoliczności, w których działanie następuje. Przyjąć należy, że w stosunku do radcy prawnego mamy do czynienia z jedną z odmian tak zwanej staranności zawodowej. Zaznaczyć należy, że staranność zawodowa to nie „podwyższenie” czy „stopniowanie” staranności należytej, lecz inny rodzaj tej staranności. Odróżnia ją nie stopień pilności, który zawsze powinien być taki sam, ale inna jakość, fachowość.

Mając więc powyższe na uwadze, należy określić, w rozpoznawanej sprawie, wzorzec należytej staranności, wymaganej od profesjonalisty, jakim jest prawnik wykonujący zawód radcy prawnego, który poprzez reprezentowanie mocodawcy świadczy usługi w zakresie pomocy prawnej. Należy więc określić model, wzorzec, z którym następnie należy porównać postępowanie pełnomocnika powódki, który zawarł ugodę w sprawie I Cupr 49/10. Konstruując wzorzec staranności wymaganej od adwokata, radcy prawnego Sąd najwyższy w wyroku z dnia 16 czerwca 2010 r. w sprawie I CSK 481/09 (na co zwracała uwagę strona powodowa) uznał, że profesjonalizm ma się objawiać w dbałości o prowadzenie procesu z wykorzystaniem wszystkich dopuszczalnych prawem możliwości zapewniających mocodawcy uzyskanie przez niego korzystnego rozstrzygnięcia. Staranność ta zakłada znajomość prawa i aktualnych kierunków jego wykładni, w tym podejmowanie czynności procesowych o charakterze „ostrożnościowym”, informowanie mocodawcy o podejmowanych czynnościach i skutkach prawnych, a także związanym z nimi ryzykiem.

Skonstruowany wzorzec staranności radcy, adwokata należy w niniejszej sprawie porównać z czynnościami podjętymi przez pełnomocnika A. Z. (1).

Zgodzić się należy z pozwanym, że A. Z. (1) udzieliła r.pr. J. Z. pełnomocnictwa procesowego, którego zakres określa art. 91 k.p.c. regulujący wprost, iż pełnomocnictwo to obejmuje również zawarcie ugody. Nie oznacza to jednak, w

ocenie Sądu, umocowania do swobodnego, dowolnego kształtowania przez pełnomocnika warunków umowy, zakresu ustępstw powódki bez porozumienia z mocodawcą. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego – z zeznań świadków E. Z., A. Z. (2), E. N., z zeznań powódki A. Z. (1) jak również z zeznań świadka r.pr. J. Z. wynika jednoznacznie, że A. Z. (1) w dniu 25 sierpnia 2011 r., w dniu w którym zawarta została przed Sądem ugoda, powódka nie była obecna na rozprawie. A. Z. (1), uspokojona, zapewniana przez pełnomocnika, że na tej właśnie rozprawie zapadnie korzystny dla niej wyrok (uwzględniający powództwo), przebywała na urlopie. Pełnomocnik powódki przed rozprawą, przed którą bezpośrednio miały miejsce pertraktacje ugodowe, nie skontaktował się z powódką, nie uzyskał zgody powódki na ugodowe rozwiązanie sporu, nie przedstawił powódce propozycji strony pozwanej, nie uzgodnił z powódką warunków umowy, nie złożył wniosku o odroczenie rozprawy celem skontaktowania się z powódką, przedstawienia propozycji strony pozwanej. Fakt, że propozycje ugodowego rozwiązania sporu przedstawił obecnym w tym dniu na rozprawie rodzicom powódki, nie ma znaczenia dla ustaleń poczynionych w przedmiotowej sprawie bowiem rodzice powódki nie zostali przez nią w tym zakresie umocowani, ich obecność na rozprawie wynikała z faktu, iż zeznawać mieli w charakterze świadków. Pełnomocnik powódki bez porozumienia i uzgodnienia warunków umowy zawarł ugodę na mocy której pozwany K. O. (1) zobowiązał się do zapłaty na rzecz powódki A. Z. (1) z tytułu roszczenia głównego, odsetek i kosztów procesu kwotę 74.000,00 zł, płatną w dwóch ratach- pierwsza rata w kwocie 65.000,00 zł w dniu podpisania umowy i druga rata w kwocie 9.000,00 zł płatna w terminie do 29.02.2012 r. z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności. Zawarta przez radcę prawnego J. Z. ugoda na kwotę 74.000,00 zł obejmowała wszelkie roszczenia powódki, w tym odsetki i koszty procesu. Wobec zawarcia umowy Sąd umorzył postępowanie w sprawie. Natomiast powódka domagała się pozwie kwoty 97.290,29 zł stanowiącej należność główną wynikająca z umowy pożyczki wraz z odsetkami oraz kosztami sądowymi (3.600,00 zł koszty zastępstwa procesowego, 951,00 zł opłata od pozwu, 1.000,00 zł koszty opinii biegłego, 100,00 zł opłata od zabezpieczenia 200,00 zł od wniosku o wpis do księgi wieczystej). Ponadto o treści zawartej umowy A. Z. (1) dowiedziała się po fakcie, w e-mailu otrzymanym od pełnomocnika. W odpowiedzi wyraziła swoją dezaprobatę co do warunków zawartej umowy. Powódka ponadto złożyła we własnym imieniu wniosek o doręczenie odpisu postanowienia o umorzeniu postępowania wraz z uzasadnieniem. Odpis postanowienia został doręczony r.pr. J. Z., który nie poinformował powódki o fakcie doręczenia tego postanowienia, w związku z czym orzeczenie to uprawomocniło się, wskutek nie wniesienia zażalenia. W tych okolicznościach powódka została również pozbawiona możliwości odwołania oświadczenia pełnomocnika na podstawie art. 93 kpc.

Oceniając zatem postępowanie pełnomocnika powódki, (który był ubezpieczony w pozwanym zakładzie od odpowiedzialności cywilnej radców prawnych na mocy umowy ubezpieczenia zawartej na okres od dnia 1.01.2011 r. do dnia 31.12.2011 r. przez Krajową Radę Radców Prawnych, potwierdzoną polisą nr (...) nr (...) (...)), w porównaniu z ustalonym wzorcem staranności zawodowej należy uznać stanowisko strony powodowej za trafne i przyjęć należy spełnienie przez pełnomocnika powódki przesłanki niedbalstwa, której dotyczy niedochowanie należytej staranności w rozumieniu art. 355 § 2 kc. Oczywiście sam fakt niezachowania należytej staranności przez radcę prawnego reprezentującego A. Z. (1) nie może stanowić samoistnej i jedynej przesłanki, na podstawie której roszczenie powódki zostało uwzględnione. Dla zaistnienia odpowiedzialności odszkodowawczej konieczne jest bowiem kumulatywne wystąpienie szkody po stronie poszkodowanego, winy po stronie zobowiązanego oraz związku przyczynowego pomiędzy ową winą a wystąpieniem szkody.

W przedmiotowej sprawie należało więc odpowiedzieć na pytanie, jakie skutki prawne wywołało zaniechanie pełnomocnika powódki. Zagadnienie czy powódka w sprawie I Cupr 49/10 uzyskalaby wyrok uwzględniający powództwo w całości wraz z kosztami postępowania gdyby pełnomocnik powódki nie zawarł umowy, gdyby podejmował czynności wynikające z przyjętego wzorca staranności zawodowej, to kwestia przynależna do kategorii związku przyczynowego – art. 361 § 1 kc. Istotne jest bowiem jakie skutki wywołało zaniechanie pełnomocnika, należy dokonać oceny czy wynik sprawy I Cupr 49/10 byłby korzystny dla powódki gdyby pełnomocnik zachował należytą staranność (por. wyrok Sadu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 14 stycznia 2009 r. I ACa 915/08).

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, głównie z zeznań powódki A. Z. (1) jak też z umowy o współpracę w zakresie windykacji oraz z pozwu w sprawie I Cupr 49/10 wynika, że powódka zainteresowana była wyłącznie

odzyskaniem całej kwoty będącej przedmiotem umowy pożyczki, a także uzyskaniem zwrotu kosztów poniesionych w związku z dochodzeniem przedmiotowej należności. Pozwem wniesionym w dniu 16 sierpnia 2012 r. A. Z. (1) domagała się zasądzenia od pozwanego K. O. (1) kwoty 63.362,10 zł wraz z odsetkami w wysokości 10% od kwoty 63.071,95 zł liczonymi od dnia 7 stycznia 2008 r. do dnia 30 czerwca 2008 r. w kwocie 6.9379,15 zł oraz odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 1 lipca 2008r. do dnia zapłaty od kwoty 69.379,15 zł wraz z kosztami procesu i kosztami zastępstwa procesowego. Pozwany K. O. (1) w toku postępowania w sprawie I Cupr 49/10 ostatecznie nie kwestionował samego faktu zawarcia z powódka umowy pożyczki, przedstawił jednak pismo, w którym powódka rzekomo potwierdziła zwrot kwoty 40.000,00 zł. W trakcie postępowania okazało się, iż podpis A. Z. (1) na przedstawionym przez pozwanego dokumencie nie został przez nią nakreślony. Okoliczność ta została wykazana przez biegłą sądową z zakresu badania pisma w opinii grafologicznej. Pozwany przyznał, że zawarł z A. Z. (1) umowę pożyczki jednak na kotwę 42.000,00 zł, którą zwrócił powódce. K. O. (1) nie zgadzał się z treścią opinii biegłej sądowej z zakresu grafologii, złożył wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki pisma na okoliczność czy treść umowy pożyczki została sporządzona przed złożeniem podpisów. Sąd uwzględnił wniosek dowodowy K. O. (1), dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki pisma na okoliczność czy treść umowy pożyczki została sporządzona przed złożeniem podpisów, zobowiązując jednocześnie K. O. (1) do uiszczenia, w terminie 7 dni, zaliczki na wynagrodzenie biegłego pod rygorem pominięcia dowodu. K. O. (1) nie uiszczył zaliczki na wynagrodzenie biegłego, nie złożył innych wniosków dowodowych na poparcie swoich twierdzeń. Analizując materiał dowodowy, dokonując oceny zachowania K. O. (1), mając na uwadze art. 6 kc stwierdzić należy, że w sprawie I Cupr 40/10 zapadłby wyrok korzystny dla A. Z. (1), uwzględniający w całości jej roszczenia. Powódka udowodniła bowiem zasadność roszczenia natomiast K. O. (1) nie wykazał w toku postępowania, że powódka udzieliła pozwanemu pożyczki jedynie w kwocie 42.000,00 zł, nie wykazał również że zwrócił powódce kwotę 40.000,00 zł, przyznając jednocześnie, że umowę pożyczki strony zawarły.

W konsekwencji powyższego przyjąć należy w ocenie Sądu, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy brakiem staranności pełnomocnika powódki a wynikiem postępowania w sprawie I Cupr 40/10. Gdyby nie zawarcie przez pełnomocnika powódki ugody na rozprawie w dniu 25 sierpnia 2011 r. na łączną kwotę 74.000,00 zł, na rzecz powódki zasądzone zostałyby świadczenie w łącznej wysokości 97.290,00 zł, na która składa się należność główna 59.071,95 zł wynikająca z umowy pożyczki (uwzględniając zwróconą w dniu 15.09.2009 r. kwotę 4.000 zł), 290,15 zł równowartość 60£, 6.307,19 zł - odsetki od pożyczki, zgodnie z umówioną stopą odsetek w wysokości 10% za okres 07.01.2008 r. -30.06.2008 r., 25.770 zł - odsetki ustawowe w opóźnieniu zwrotu pożyczki (od kwoty 59.071,95 zł za okres 01.07.2008 r.-25.08.2011 r. (dzień podpisania ugody)- 23.789,80 zł, od kwoty 6.307,19 zł od dnia wniesienia pozwu, tj. od 09.02.2010 r. do 25.08.2011 r. - 1262,50 zł, od kwoty 290,15 zł za okres 01.07.2008 r. -25.08.2011 r. - 116,90 zł, od kwoty 4.000 zł za okres 01.07.2008 r.-15.09.2009 r. - 600,80 zł) oraz 5.851,00 zł kosztów procesu poniesionych przez powódkę (3.600,00 zł koszty zastępstwa procesowego, 951,00 zł opłata od pozwu, 1.000,00 zł koszty opinii biegłego, 100 zł opłata od zabezpieczenia 200 zł od wniosku o wpis do księgi wieczystej).

Nie można w ocenie Sądu zgodzić się z pozwanym, że uzyskanie przez powódkę (w drodze egzekucji) świadczenia, w przypadku wydania wyroku uwzględniającego powództwo jest bardzo wątpliwe. Zauważyć bowiem należy, że K. O. (1) w toku postępowania w sprawie I C upr 40/10 nie został zwolniony z kosztów sądowych, nie składał takiego wniosku, od wielu lat mieszkał i pracował za granicą, zarobione pieniądze inwestował m.in. w nieruchomości, w toku postępowania Sąd dokonał zabezpieczenia powództwa A. Z. (1) przez obciążenie udziału pozwanego K. O. (1) w wysokości 2/3 w nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny położony we W., dla którego Sąd Rejonowy dla Wrocławia Krzyków prowadzi księgę wieczysta nr (...) poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej w wysokości 63.362,00 zł wraz z odsetkami i kosztami sądowymi. W ocenie Sądu należy przyjąć, że sytuacja majątkowa i życiowa pozwanego K. O. (1) pozwala na przyjęcie, że ewentualne postępowanie egzekucyjne doprowadziłoby do pełnej realizacji zasądzonych świadczenia. Ewentualne rozłożenia w czasie egzekucji zasądzonych świadczenia w czasie nie pociągałoby dla powódki negatywnych skutków z uwagi na możliwość egzekucji również w zakresie odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia, których domagała się w pozwie powódka.

W konsekwencji powyższego przyjąć należy, że w wyniku niezachowania należytej staranności przez radcę prawnego reprezentującego A. Z. (1) w sprawie I Cupr 49/10 - zawarcia ugody na mocy której K. O. (1) zobowiązał się do

zapłaty kwoty 74.000,00 zł – powódka poniosła szkodę w wysokości 23.290,29 zł. Kwota 23.290,29 zł stanowi różnicę pomiędzy kwotą, której domagała się powódka - 97.290,29 zł, a kwotą uzyskaną w ramach zawartej ugody.

J. Z. reprezentujący A. Z. (1) w procesie sądowym przeciwko K. O. (1) przed Sądem Rejonowym w Prudniku był ubezpieczony w pozwanym zakładzie od odpowiedzialności cywilnej radców prawnych na mocy umowy ubezpieczenia zawartej na okres od dnia 1.01.2011 r. do dnia 31.12.2011 r. przez Krajową Radę Radców Prawnych, potwierdzoną polisą nr (...) nr (...) (...). W myśl art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim względem, których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz której zostaje zawarta umowa. Warunkiem odpowiedzialności jest istnienie szkody oraz związku przyczynowego pomiędzy tą szkodą a działaniem podmiotu go wywołującego. O wysokości długu, który po wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego przekształca się w odpowiedzialność gwarancyjną ubezpieczyciela, decydują przepisy kodeksu cywilnego, ustalające zasady odpowiedzialności odszkodowawczej. Nie ma bowiem różnicy w pojęciu szkody w rozumieniu ogólnych przepisów prawa cywilnego i szkody w rozumieniu prawa ubezpieczeniowego. Świadczenie ubezpieczyciela co do zasady odpowiada wysokości szkody doznanej przez poszkodowanego w granicach jego odpowiedzialności cywilnej. O tym zaś stanowi przepis art. 361 § 1 i § 2 k.c, zgodnie z którym zobowiązany do odszkodowania odpowiada za normalne następstwa działania lub zaniechania z którego szkoda wynikła.

Reasumując powyższe rozważania stwierdzić należy, podzielając argumentację strony powodowej, że pełnomocnik powódki w sprawie o zapłatę przeciwko K. O. (1) – r.pr J. Z. nie wywiązał się w sposób należyty z przyjętego na siebie zobowiązania, dopuścił się działania nacechowanego brakiem należytej staranności przy wykonywaniu obowiązków pełnomocnika. Jego zachowanie, w ocenie Sadu, doprowadziło do powstania szkody w wysokości 23.290,29 zł a pomiędzy szkodą a działaniem radcy prawnego istnieje związek przyczynowy co czyni powództwo A. Z. (1) przeciwko (...) S.A. w W. zasadnym.

W konsekwencji powyższego, mając na uwadze przywołane powyżej przepisy Sąd uwzględnił powództwo i zasądził od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz A. Z. (1) kwotę 23.290,29 zł wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę poczynając od dnia 3 maja 2012 r. (art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych).

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania nastąpiło zgodnie z zasadą odpowiedzialności z wynik procesu wyrażoną w art. 98 kc, zgodnie z którą strona przegrywająca zobowiązana jest na żądanie przeciwnika zwrócić mu koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw.